

SP3: Poslední natankování pro XP

Přestože oblíbenost Windows **XP BRZDÍ PRODEJE VISTY** a Microsoft se chystá velmi brzy prodej „ikspěček“ zastavit, vyšel k nim nedávno poslední opravný balíček – Service Pack 3.

RADEK KUBEŠ

Windows XP se za sedm let od svého uvedení v roce 2001 staly značně rozšířeným, relativně spolehlivým a konečným i oblíbeným operačním systémem. Během této doby se Microsoftu podařilo udělat z Windows XP spolehlivou a výkonnou základnu pro domácí i firemní počítače, které se, ke značné nelibosti Microsoftu, uživatelé nechtějí vzdát. Vznikají dokonce weby s peticemi uživatelů za záchranu jejich oblíbeného operačního systému (<http://weblog.infoworld.com/save-xp>). Windows XP totiž ubírají uživatele novým Windows Vista, a to dokonce i v době, kdy je ohlášené ukončení jejich prodeje (30. června letošního roku) doslova za dveřmi. Microsoft plánuje podporovat Windows XP aktualizacemi do dubna 2009 a rozšířená podpora má skončit v roce 2014. Aktuálně vydaný kumulativní balíček oprav – Service Pack 3 – je však nepochybně posledním. Podívejme se tedy, co SP3 přináší.

Bezpečnost především: SP3 bez nových funkcí

Předchozí opravný balíček SP2 obohatil Windows XP nejen o bezpečnostní záplaty a vylepšení vestavěného firewallu, ale i o nové funkce, jako je centrum zabezpečení (sdružuje informace o vestavěném firewallu, instalovaném antiviru a automatických aktualizacích) nebo blokování vyskakovacích oken v prohlížeči Internet Explorer. Nový SP3 žádné nové funkce nepřináší, jedná se skutečně „pouze“ o soubor Microsoftem vydaných oprav a aktualizací, které můžete díky SP3 snadno instalovat najednou. Celkem je v SP3 zahrnuto více než tisíc oprav, z toho přes stovku bezpečnostních. Další opravy jsou určeny především pro zvýšení výkonu a stability operačního systému a pro spolehlivější práci s ovladači. Tzv. modrá

smrt, tedy obrazovka při nenadálém pádu Windows, by tak z vašeho displeje měla zářit méně často.

Ten, kdo by v rámci SP3 čekal například instalaci nového Internet Exploreru 7, multimediálního přehrávače Windows Media Player 11 nebo aplikací Windows Live, bude zklaman. Náhradou starého poštovního klienta Outlook Express v podobě modernějšího programu Windows Live Mail nebo bezpečnější prohlížeč Internet Explorer 7 (ke kterému ovšem SP3 obsahuje aktualizace) musejí uživatelé i nadále instalovat ručně. Chybí také aktuální verze technologie Microsoft .NET Framework.

Instalace SP3: Bez viditelné změny

Servisní balíček SP3 obsahuje především bezpečnostní aktualizace Windows XP a jejich komponent, proto jeho instalaci můžeme vřele doporučit jak na „čistý“ počítač, tak i na běžící Windows s SP2 nebo SP1. Aktuální SP3 je určen pro 32bitové verze Windows XP (Home Edition, Professional, Tablet PC Edition a Media Center Edition). Minimálním požadavkem na

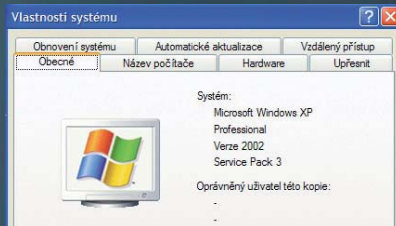

INFO

Protipirátská ochrana Windows

Přestože Microsoft plánuje brzké ukončení prodeje Windows XP, rozhodně nepolevuje ve svém boji s neoprávněnými (rozuměj neplatícími) uživateli tohoto operačního systému. Nejnovější zbrání proti pirátským uživatelům, kteří různými způsoby obcházejí aktivaci Windows XP i Visty, je aktualizovaný nástroj Windows Genuine Advantage, distribuovaný prostřednictvím aktualizací operačního systému. Aplikace odhalí nejnovější způsoby obcházení aktivace Windows a náležitým způsobem na nelegál-

ní kopii upozorní uživatele. Budou-li Windows identifikována jako neoprávněně používaná, přepne se pozadí pracovní plochy do černé barvy a zobrazí se informace o používání nelegální verze operačního systému. Každou hodinu se také zobrazí výzva k zadání zakoupeného produktového klíče a k aktivaci. Takto budou Windows pracovat následujících 30 dní, poté bude operační systém zcela zablokován a nebude jej možné používat bez zadání platného produktového klíče.

Úspěšná instalace: Instalaci SP3 poznáte navenek jen změnou informace o verzi v okně Vlastnosti systému.

Problémy s SP3: Pozdržené uvedení

Uvedení SP3 do oběhu se, přestože se jedná „pouze“ o soubor oprav bez nových funkcí, neobešlo bez problémů. Těsně před oficiálním vydáním SP3 objevil Microsoft problémy s MS Dynamic RMS (Retail Management System): to je záležitost využívaná především ve firmách a domácích uživatelů se nijak netýká. Uživatelé RM DMS by SP3 neměli instalovat bez opravného balíčku vydaného v souvislosti s tímto problémem. Microsoft také doporučuje instalovat u Windows XP Media Center Edition nejdříve SP2 a teprve poté SP3. Jestliže je ve vašem počítači instalována aktualizace Microsoft Shared Computer Toolkit kit nebo Remote Desktop Connection (RDP) 6.0 MUI pack, SP3 se může odmítnout nainstalovat. Další potíže s instalací SP3 se týkají majitelů některých konkrétních kombinací základních desek, procesorů či grafických karet. Problémy po instalaci SP3 spočívají většinou v nemožnosti nastartovat počítač a jejich odstranění si může vyžádat i reinstalaci operačního systému. Návody na postup při nefunkčnosti počítače po instalaci SP3 lze najít na internetu, informace o možných problémech s SP3 najdete také na stránkách technické podpory Microsoftu (<http://support.microsoft.com/ph/1173>).

SP3 nepotěší ani uživatele, kteří si prostředí Windows vylepšili pomocí dostupných grafických motivů uživatelského rozhraní od neoficiálních dodavatelů. Po instalaci SP3 jsou tyto motivy nefunkční a prostředí Windows je nastaveno do výchozího stavu.

Co v takových případech dělat se dozvíte na našem diskusním fóru, konkrétně <http://forum.chip.cz/viewtopic.php?t=203>.

instalaci SP3 jsou přítom Windows XP s instalovaným balíčkem SP1. Pro uživatele 64bitových Windows XP Professional jsou určeny opravné balíčky pro Windows Server 2003.

Instalační balíček SP3 dosahuje velikosti něco málo přes 300 MB. Legální uživatelé Windows XP si jej mohou stáhnout a instalovat přes službu Windows Update v rámci automaticky nabízených aktualizací, nabízen ke stažení je i na webu Microsoftu. Abyste nemuseli stahovat stovky MB z internetu, připravili jsme pro vás instalační balíček SP3 na Chip DVD. Před instalací SP3 doporučujeme provést zálohu důležitých dat, nejlépe na externí disk nebo třeba DVD. Během aktualizace Windows pomocí SP3 je třeba mít na disku alespoň 1,5 GB volného místa. Instalace probíhá standardním způsobem, nemělo by vás během ní nic překvapit. Potenciálně hrozící problémy s instalací SP3 jsou popsány v rámečku. Po restartu počítače se instalace SP3 nijak viditelně

NAJDETE NA CHIP DVD

Windows XP Service Pack 3 CZ
nLite 1.4.5 Final
Windows Media Player 11
Internet Explorer 7

 NA DVD: Programy k tomuto článku najdete na DVD pod indexem **SP3 XP CHIP**.

INFO

Vytvoření instalačního CD s Windows XP SP3

U předchozích verzí servisních balíčků pro Windows XP vydával Microsoft vždy nová instalační CD, na kterých byla standardní instalace Windows XP rozšířena o SP1 nebo SP2. Není úplně jisté, zda budou od Microsoftu běžně dostupná instalační média s Windows XP s integrovaným SP3 (s ohledem na brzký konec prodeje této verze operačního systému). Je však velmi snadné vytvořit si takové instalační CD pomocí původního instalačního disku a volně dostupného nástroje nLite.

CO BUDETE POTŘEBOVAT:

1. Instalační CD 32bitové verze Windows XP ve verzích Professional, Home nebo Media Center Edition. Není přítom důležité, zda s SP1, SP2, nebo i bez jakéhokoliv opravného balíčku. SP3 v tomto případě zvládně nahradit SP1 i SP2.
2. Instalační balíček SP3, který najdete na Chip DVD.

3. Aplikaci nLite na úpravu instalačních souborů Windows XP z Chip DVD.
4. Vypalovací program, který umí vypalovat ISO obrazy disků (Nero, ImgBurn aj.). Nejříve je třeba zkopírovat kompletní obsah instalačního CD Windows do nově vytvořené složky v počítači. Obsah CD musí být zkopírován skutečně celý, včetně případných skrytých souborů. Zobrazení všech (tedy i skrytých) souborů najdete v nastavení souborových manažerů nebo i Průzkumníka Windows (»Nástroje | Možnosti složky | Zobrazení | Zobrazovat skryté soubory a složky«). Jako ověření může sloužit například porovnání velikosti složky na disku s obsahem CD. Do jiné složky pak uložte instalační balíček SP3.

Dále je nutné rozbalit do nové složky instalační balíček SP3. Úplně nejjednodušším způsobem je použití Total Commanderu a kombinace kláves [CTRL]+[PageDown], která zobrazí obsah instalačního balíčku - ten stačí poté jednoduše zkopírovat do vybrané složky. Stejně tak je možné použít komprimovací aplikace jako 7-Zip, WinRAR atd.

Nástroj nLite vám hned po instalaci a spuštění umožní přepnout uživatelské rozhraní do češtiny - díky tomu je pak jeho obsluha mnohem jednodušší i pro méně zkušené uživatele. V prvním kroku po spuštění nLite vyberte složku, do které jste nekopirovali instalační soubory Windows. ▶ **obr. A** Program soubory analyzuje a zjistí, o jakou verzi instalace se jedná.

V dalším kroku můžete opakovaně použít poslední provedené operace nebo uložená uživatelská nastavení - při prvním použití programu tento krok přeskočíte pomocí tlačítka »Další«. V nabídce funkcí programu nLite máte na výběr mnoho možností; pro integraci SP3 do Windows XP použijte volbu »Integrace | Service Pack«. Pro vytvoření bootovacího CD pro instalaci operačního systému zvolte ještě nabídku »Vytvořit | Bootovatelný obraz ISO«. Chcete-li navíc přidat do instalace Windows potřebné ovladače hardwaru (SATA disky, grafické karty atd.), které pak nemusíte ručně doinstalovávat po instalaci operačního systému, použijte volbu »Integrace | Ovladače«. ▶ **obr. B**

Pak už program pracuje téměř samostatně. Klikněte na tlačítko »Vybrat«, zvolte »Ano« pro doplnění pouze nových aktualizací a ve složce, kam jste nechali rozbalit SP3, zvolte podsložku »i386\update« a soubor »update.exe«. Počkejte několik okamžiků, než nLite integruje SP3 do instalačních souborů Windows XP. ▶ **obr. C**

Následně můžete do instalace Windows integrovat již zmíněné ovladače a pak už jen nechte vygenerovat ISO soubor k vypálení na CD. ▶ **obr. D**

Tento obraz poté vypálíte v kterémkoliv vypalovacím programu, který pracuje s ISO obrazy disků (tedy například v plné verzi Ashampoo Burning Studia z Chip DVD).

neprojeví, jeho přítomnost prozrazuje pouze změna informace o verzi Windows v okně Vlastnosti systému.

Ještě než se přestanou Windows XP prodávat, měla by být k dispozici instalační CD s integrovaným SP3 (stejně jako v případě dřívějších vydání service packů), jejichž instalace bude nově probíhat podobně jako instalace Windows Vista, tedy bez zadávání produktového klíče a s nutností aktivace během zkušební doby. Jestliže nebude operační systém regulérně aktivován, bude uživatel pravidelně upozorňován zčernáním obrazovky (více v rámečku). Jak si vlastní instalační CD s SP3 vytvořit doma, to ukazuje návod vlevo.

Co je v balíku: Vylepšení v SP3

Jak již bylo zmíněno, zabezpečení operačního systému se týká přibližně desetina oprav zahrnutých v SP3. Zbývající vylepšení sice nejsou příliš viditelná, bezpochyby jsou však užitečná. Novinky SP3 ocení spíše administrátoři a pokročilí uživatelé. SP3 zlepšuje bezpečnost síťové komunikace, a to například i zavedením podpory zabezpečení bezdrátových sítí pomocí WPA2. Nová funkce Network Access Protocol umožňuje správcům sítí nastavit minimální podmínky zabezpečení počítače, které budou ověřeny před jeho připojením k síti (aktualizace operačního systému, aktuální virová báze antiviru atd.). S předchozí funkcí souvisí také Microsoft Kernel Mode Cryptographic Module, který obsahuje šifrovací algoritmy, umožňující administrátorům implementovat v síti další šifrovanou vrstvu. Tato funkce se hodí pro možnost nastavení šifrování komunikace a ověřování uvnitř sítě. Kvalitu síťové komunikace umožňuje zlepšit také detekce routerů zahazujících ve velké míře pakety. Na novější verzi je aktualizován Windows Installer.

Po jednom, nebo v balíku: Má SP3 smysl?

Mohlo by se zdát, že uživateli pravidelně aktualizujícím svůj operační systém SP3 nic nového nepřinese. Přesto svůj smysl má, jelikož nabízí všechny opravy a aktualizace nasbírané za čtyři roky od uvedení v mnoha ohledech převratného opravného balíčku SP2. SP3 zrychluje aktualizaci operačního systému po instalaci na nový nebo přeinstalovaný počítač a umožňuje pohodlnější integraci oprav do instalačního CD Windows. Jistě bychom měli ocenit Microsoft za to, že věnuje nemalé úsilí na vytvoření servisního balíčku pro uživatele, kteří nechtějí nebo nemohou přejít na Windows Vista. Škoda jen, že tento balíček neobsahuje aktuální verze doplňkových programů, jako jsou Internet Explorer, Windows Media Player nebo Windows Live aplikace.

RADEK.KUBES@CHIP.CZ

